

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach XII Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. Beata Majewska - Czajkowska
Protokolant:	stażysta Iwona Oleksy

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2014 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa Z. L.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

oraz sprawy z powództwa M. L. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki małoletniej Z. L. kwotę 60.000,00 złotych (sześćdziesiąt tysięcy) z ustawowymi odsetkami od dnia 5 sierpnia 2014 roku;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. odstępuje od obciążania powódki nieuiszczonymi przez nią kosztami sądowymi;
4. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 3.000 złotych (trzy tysiące) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu;
5. zasądza od pozwanego na rzecz powódki Z. L. kwotę 2.170 (dwa tysiące sto siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
6. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda M. L. (1) 60.000,00 złotych (sześćdziesiąt tysięcy) z ustawowymi odsetkami od dnia 5 sierpnia 2014 roku;
7. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
8. odstępuje od obciążania powoda nieuiszczonymi przez niego kosztami sądowymi;
9. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 3.000 złotych (trzy tysiące) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu;

10. zasądza od pozwanego na rzecz powoda M. L. (1) kwotę 2.170 (dwa tysiące sto siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XII C 160/14

UZASADNIENIE

Powodowie Z. L. i M. L. (1) reprezentowani przez matkę B. L. domagali się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty po 100.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5.08.2014 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia w związku ze śmiercią ich ojca - zgodnie z treścią art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c.

Wnieśli również o zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kosztów postępowania sądowego, tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości po 3600 zł wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, ewentualnie zasądzenia kosztów postępowania według spisu kosztów, który zostanie przedłożony na rozprawie. Powodowie domagali się również zwolnienia od kosztów sądowych w całości.

Podstawy swojego żądania dopatrywali się w naruszeniu ich dobra osobistego w postaci prawa do więzi rodzinnej pomiędzy osobami najbliższymi, do którego to naruszenia doszło na skutek zdarzenia drogowego z dnia 26 maja 2008 roku, w wyniku którego M. L. (2), ojciec powodów, poniósł śmierć na miejscu. Wskazali, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Zawierciu w sprawie o sygn. akt II K 266/08 sprawca wypadku został uznany winnym i skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres pięciu lat. W dacie wypadku posiadacz pojazdu, którym kierował sprawca zdarzenia, korzystał z ochrony ubezpieczeniowej na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej ze stroną pozwaną. Dnia 30.06.2014r. powodowie zgłosili stronie pozwanej roszczenie w kwocie po 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią ojca. Do dnia wniesienia pozwu strona pozwana nie odniosła się do pisma powodów.

Pozwany wniósł o oddalenie roszczeń powodów i obciążenie ich kosztami procesu. Podniósł również zarzut zbyt wygórowanej wartości żądania.

W uzasadnieniu wskazał, że zgon M. L. (2) miał miejsce w dniu 26.05. 2008 roku, kiedy to obowiązujące przepisy jak również ówczesne orzecznictwo nie pozwalały na zasądzenie zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej dla członków rodziny. Jedynym wyjątkiem tej zasady był art. 446 § 3 kc pozwalający na zrekomensowanie szkód doznanych przez członka rodziny zmarłego po wykazaniu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej. Pozwany podniósł, iż nowa linia orzecznicza wyrażona m.in. uchwałą SN z dnia 22 października 2010r., III CZP 76/2010 budzi sprzeciw albowiem prowadzi ona do niekontrolowanego rozszerzania i kreatywnego poszukiwania ochrony różnych interesów prywatnych poprzez odwołanie do dóbr osobistych (k.41 – 47).

W oparciu o przeprowadzone, w granicach wniosków dowodowych stron, postępowanie dowodowe Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 26 maja 2008 roku w miejscowości P. M. L. (3) kierując samochodem osobowym marki H. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że na skutek nie dostosowania prędkości do panujących warunków drogowych i prowadzenia nienależytej obserwacji przedpoła jazdy utracił panowanie nad pojazdem, podczas podjętego manewru wyprzedzania zjechał na przeciwny pas uchu doprowadzając do zderzenia z prawidłowo jadącym samochodem marki O. (...), którym kierował M. L. (2), doprowadzając do jego śmierci. (okoliczność bezsporna)

Dnia 15 grudnia 2008 roku Sąd Rejonowy w (...) II Wydział Karny wyrokiem w sprawie o sygn. akt II K 266/08 skazał sprawcę na karę dwóch lat pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres lat pięciu (okoliczność bezsporna) Posiadacz pojazdu, którym kierował sprawca zdarzenia, w dacie wypadku korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej ze stroną pozwaną (okoliczność bezsporna).

W chwili wypadku ojciec powodów M. L. (2) był w związku małżeńskim z B. L. z którego posiadali jedno dziecko córkę Z. L., która miała wówczas 2 latka. Małżonkowie oczekiwali drugiego dziecka, jednak M. L. (2) zginął trzy tygodnie przed narodzinami syna. B. i M. L. (2) byli zgodnym, kochającym się małżeństwem. Tragicznie zmarły był troskliwym ojcem, spędzał dużo czasu z córką, czytał jej książki, bawił się, chodził na spacer, usypiał. Małoletnia Z. była związana z ojcem, cieszyła się na jego widok, lubiła spędzać z nim czas. Po śmierci ojca nie rozumiała braku jego obecności, czekała aż wróci z pracy. Dorastając pytała, dlaczego nie ma taty, szczególnie dotkliwe było to w dniu ojca, czy przy innych uroczystościach, w których uczestniczyli ojcowie innych dzieci. Z. lgnie do dziadka, wujków i widoczna jest jej tęsknota za ojcem. Małoletni M. nigdy nie poznał ojca, ale w jego zachowaniu i zadawanych pytaniach również zauważalna jest tęsknota za ojcem. Obecnie częściowo ojca zastąpił małoletniemu dziadek, który poświęca mu dużo czasu, M. garnie się także do innych mężczyzn, którzy mogliby mu zastąpić kontakt z ojcem. Małoletni również często pyta o ojca, chodzi z matką na cmentarz. Zmarły M. L. (2) był kierowcą zarabiał około 2000-3000 zł. miesięcznie, matka małoletnich nie pracowała. Zarobki zmarłego wystarczały na zaspokojenie potrzeb rodziny, która nie musiała się martwić o codzienny byt. Obecnie B. L. otrzymuje rentę w wysokości 760 zł. i zasiłek rodzinny w kwocie 552 zł., w utrzymaniu pomaga jej teściowa. Rodzinę w tej chwili nie stać na żadne dodatkowe zajęcia dla dzieci, a jedynie na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Dzieci często rozmawiają o ojcu i wówczas ogarnia ich smutek.

Powodowie, reprezentowani przez (...) Centrum (...), dnia 30.06.2014r. zgłosili stronie pozwanej roszczenie w kwocie po 100.000 zł dla każdego z nich tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią ojca. Do chwili wniesienia pozwu pozwany nie udzielił odpowiedzi na to pismo.

Wskazane wyżej okoliczności faktyczne zostały ustalone w oparciu o wnioski dowodowe stron w ich granicach. Okoliczności zdarzenia, fakt skazania sprawcy, jak również objęcie sprawcy ochroną ubezpieczeniową i fakt skierowania pisma do pozwanego o wypłatę wskazanej kwoty tytułem zadośćuczynienia nie było kwestionowane przez żadną ze stron. Ustalając zatem wskazany stan faktyczny oparto się na dowodzie z zeznań świadka J. Ż., jak również z przesłuchania matki małoletnich powodów B. L. (zapis e-protokołu k 63-64). Z uwagi na fakt, że pozwana pomimo wezwania sądu (k40) nie dostarczyła akt szkodowych i jednocześnie nie kwestionowała prawdziwości dokumentów, na które powołali się powodowie w treści pozwu, Sąd uznał wskazane tam okoliczności wynikające z dokumentów znajdujących się w aktach szkodowych za przyznane.

Sąd zważył, co następuje:

Okoliczności faktyczne w niniejszej sprawie były bezsporne.

Istotną kwestią, podnoszoną przez pozwanego w tej sprawie jest spór o zasadę, czy spowodowanie śmierci osoby bliskiej przez osobę trzecią na skutek deliktu mającego miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku stanowi naruszenie dobra osobistego najbliższych członków rodziny zmarłego i jakie dobro jest w takim przypadku naruszone. Pozwany podnosił również rażącą niewspółmierność dochodzonego roszczenia do rozmiarów zaistniałej krzywdy.

W dniu 3 sierpnia 2008 r. przepis art. 446 k.c. został zmieniony przez dodanie § 4, zgodnie z którym sąd może przyznać najbliższemu członkowi rodziny zmarłego, którego śmierć nastąpiła wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Poprzednio obowiązujący stan prawny nie dawał tak wyraźnej podstawy do przyznania członkom rodziny zmarłego zadośćuczynienia. Przyjmowano zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie, że brak w kodeksie cywilnym odpowiednika art. 166 k.z., który stanowił podstawę roszczenia o zadośćuczynienie, oznaczał wykluczenie możliwości uwzględnienia tego rodzaju żądania. Nie oznacza to jednak, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie dostrzegano potrzeby naprawienia krzywdy wyrządzonej członkom rodziny zmarłego. W wielu orzeczeniach łagodząco restrykcyjną linię orzecznictwa przez stosowanie art. 446 § 3 k.c. do naprawienia także szkody niematerialnej (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 1968 r., I PR 424/67, nie publ., z dnia 27 listopada 1974 r., II CR 658/74, nie publ., z dnia 30 listopada 1977 r., IV CR 458/77, nie publ., z dnia 15 października 2002 r., II CKN 985/00, "Izba Cywilna" 2003, nr 6, s. 37, z dnia 25 lutego 2004 r., II CK 17/03, nie publ. lub z dnia 22 lipca 2004 r., II CK 479/03, nie publ.). Wskazywano także, że art. 446 § 3 k.c. stanowi podstawę żądania zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego, jakim jest relacja ze

zmarłym najbliższym członkiem rodziny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2008 r., II CSK 459/07, nie publ.). Po wejściu w życie z dniem 23 sierpnia 1996 r. przepisu art. 448 k.c. uznano w wyroku z dnia 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09 (nie publ.), że ten właśnie przepis, a nie art. 446 § 3 k.c. stanowi podstawę ochrony odrębnego dobra osobistego, jaką jest bliska relacja pomiędzy zmarłym a osobą mu najbliższą.

Dodanie § 4 do art. 446 k.c. wywołało wątpliwości odnośnie do relacji tego przepisu i art. 448 k.c. Sąd Najwyższy wyjaśnił je w uchwale z dnia 27 października 2010 r., III CZP 76/10 (OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 42), w której uznał, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Sąd Najwyższy wskazał, że art. 446 § 4 k.c. ma zastosowanie wyłącznie do sytuacji, w której czyn niedozwolony popełniony został po dniu 3 sierpnia 2008 r. Przepis ten nie uchylił art. 448; jego dodanie było natomiast wyrazem woli ustawodawcy zarówno potwierdzenia dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia na gruncie obowiązujących przed jego wejściem w życie przepisów, jak i ograniczenie kręgu osób uprawnionych do zadośćuczynienia do najbliższych członków rodziny. Stanowisko to zostało potwierdzone w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10 (OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 44) oraz z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 521/10 (nie publ.). (...)

Nowelizacja art. 446 k.c. polegająca na dodaniu § 4 nie pozbawia, (jak uznał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 października 2010 r., i które to stanowisko podziela Sąd w niniejszej sprawie) najbliższych członków rodziny zmarłego możliwości dochodzenia zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. także w wypadku, gdy czyn niedozwolony popełniony został przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Skutkiem nowelizacji jest możliwość dochodzenia przez nich tego roszczenia obecnie zarówno na podstawie art. 446 § 4, jak i art. 448 k.c., z tym że na podstawie art. 446 jest to prostsze ze względu na ułatwienia dowodowe. Przed nowelizacją jedyną podstawę roszczenia o zadośćuczynienie stanowił art. 448 k.c., zarówno dla najbliższych członków rodziny zmarłego, jak i dla innych podmiotów.

Katalog dóbr osobistych, do którego odwołuje się art. 23 k.c., ma charakter otwarty. Przepis ten wymienia dobra osobiste człowieka pozostające pod ochroną prawa cywilnego w sposób przykładowy, uwzględniając te dobra, które w praktyce mogą być najczęściej przedmiotem naruszeń. Nie budzi jednak wątpliwości, że przedmiot ochrony oparty na podstawie art. 23 i 24 k.c. jest znacznie szerszy. Należy uznać, że ochronie podlegają wszelkie dobra osobiste rozumiane jako wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym uznaje się za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr osobistych niewymienionych wprost w art. 23 k.c. należy np. pamięć o osobie zmarłej, prawo do intymności i prywatności życia, prawo do planowania rodziny lub płéć człowieka.

Nie ulega wątpliwości, że rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także uznaną za dobro podlegające ochronie konstytucyjnej. Wiéź rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. W konkretnym stanie faktycznym spowodowanie śmierci osoby bliskiej może zatem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Szczególna więź rodziców z dzieckiem, przysługująca zarówno dziecku, jak i rodzicom w prawidłowo funkcjonującej rodzinie, zasługuje na status dobra osobistego, podlegającego ochronie prawnej przewidzianej w art. 24 § 1 k.c.

Wskutek śmierci osoby bliskiej szkoda polega nie tylko na utracie źródła dochodu osiąganego dla wspólnych potrzeb przez osobę zmarłą, czy pomocy fizycznej w pracach remontowych lub porządkowych w mieszkaniu, którą można naprawić przez zasądzenie odpowiedniego odszkodowania. Niejednokrotnie szkoda na osobie jest o wiele bardziej dotkliwa i w istocie zawsze jest nie do naprawienia wobec niemożności przywrócenia stanu poprzedniego.

Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę jest tylko pewnym surogatem, bo nie da się inaczej tej krzywdy naprawić. Zależy to w pewnej mierze od wrażliwości osób poszkodowanych, ale generalnie w każdym przypadku trzeba uznać, że śmierć osoby bliskiej jest dla nich bolesnym ciosem przeżywanym nie tylko w momencie powzięcia o niej wiadomości /por. wyrok SN z dnia 11.05.2011r., I CSK 621/10, uchwałę SN z dnia 22.10.2010r., III CZP 76/10, wyrok SA w Gdańsku z dnia 14.12.2007r., I ACa 1137/07, uchwała SN z dnia 13.07.2011r., III CZP 32/11, wyrok SN z dnia 14.01.2010r., IV CSK 307/09, wyrok SA w Gdańsku z dnia 23.09.2005r., I ACa 554/05/.

Problematiczne jest ustalenie wysokości sumy pieniężnej jaka ma wynagrodzić ogrom szkody niemajątkowej po stracie osoby bliskiej. Śmierć osoby bliskiej powoduje naruszenie dobra osobistego osoby związanej emocjonalnie ze zmarłym. Nie każdą więź rodzinną niejako automatycznie należy zaliczyć do katalogu dóbr osobistych, lecz jedynie taką, której zerwanie powoduje ból, cierpienie. Osoba dochodząca roszczenia na podstawie art. 448 k.c. powinna zatem wykazać istnienie tego rodzaju więzi, stanowiącej jej dobro osobiste podlegające ochronie. Wysokość przyznawanego zadośćuczynienia jest zawsze bardzo ocenna, zawsze może być sporna, trudno bowiem ustalić dokładnie i mierzalnie ilościowo kryteria do oceny skutków w sferze dóbr osobistych śmierci osoby bliskiej. Niemniej jednak trzeba brać pod uwagę, choćby w pewnym stopniu, także ogólną sytuację życiową poszkodowanych. W literaturze i orzecznictwie wskazuje się, że na rozmiar krzywdy mają wpływ przede wszystkim wstrząs psychiczny i cierpienia moralne wywołane śmiercią osoby bliskiej, dramatyzm doznań, poczucie osamotnienia i pustki po jej śmierci, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem osoby bliskiej, wiek pokrzywdzonego i jego zdolność do zaakceptowania nowej rzeczywistości oraz umiejętność odnalezienia się w niej, charakter i rodzaj zmian w funkcjonowaniu (SN z 3 czerwca 2011r., III CSK 279/10). Niewątpliwie krzywdę doznaną w wyniku śmierci osoby bliskiej trudno ocenić i wyrazić w formie pieniężnej. Każdy przypadek powinien być traktowany indywidualnie z uwzględnieniem wszelkich okoliczności sprawy. Należy przy tym zaznaczyć, że zadośćuczynienie jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która jak się słusznie wskazuje w literaturze i orzecznictwie, nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie zatem rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar. Wynagrodzenie doznanego uszczerbku może odbyć się przez zapewnienie poszkodowanemu możliwości zużycia zasądzonej tytułem zadośćuczynienia sumy pieniędzy na ważny dla powodów cel związany z naruszonym dobrem jakim jest więź rodzinna.

Niewątpliwie, utrata jednego z rodziców jest dla małego dziecka jedną z największych tragedii. Dla każdego dziecka, w normalnie funkcjonującej rodzinie, to właśnie rodzice dają mu poczucie bezpieczeństwa, poprzez okazywaną miłość, czułość, przywiązanie. Kształtują kręgosłup moralny dziecka, uczą rzeczy praktycznych i umiejętności oceny tego co dobre i złe. Niewątpliwie inna jest rola matki i ojca w wychowaniu dzieci. Często matka przejawia troskę o zdrowie dzieci ich codzienne potrzeby i rozwój emocjonalny, natomiast ojciec dba o nabywanie umiejętności praktycznych zarówno życiu codziennym jak i zabawie, sporcie. Dla chłopca ojciec jest przykładem męskich zachowań, a dziewczynkę otacza szczególną troską i opieką. Strata któregokolwiek z rodziców pozbawia dziecko możliwości wychowywania się w pełnej rodzinie i czerpania z doświadczeń i predyspozycji rodziców, również uwarunkowanych ich płcią, tego co jest niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju i funkcjonowania. Mając te okoliczności na uwadze, Sąd uznał, iż roszczenie powodów o zapłatę zadośćuczynienia za krzywdę zasługuje na ochronę prawną (art. 24, 24 § 1 i 448 k.c.). Podniesione przez pozwanego zarzuty Sąd uznał za nietrafne. Należy stwierdzić, że ugruntowane jest w orzecznictwie stanowisko, iż najbliższemu członkowi rodziny przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku.

W ocenie Sądu biorąc pod uwagę badane okoliczności niewątpliwie doszło do bezprawnego naruszenia dobra osobistego powodów jakim jest więź rodzinna – prawo do niezakłóconego życia w pełnej rodzinie, którą dla każdego dziecka tworzy matka i ojciec. Powodowie domagali się zadośćuczynienia w wysokości po 100.000 zł. Nie ulega wątpliwości, że krzywda wywołana utratą ojca jest – oceniając według kryteriów obiektywnych – jedną z najbardziej i najmocniej odczuwalnych dla małych dzieci. W rozpoznawanej sprawie krzywda ta jest tym bardziej dotkliwa, że pozbawiła małych ojców na samym początku ich życia, nie dając szans nawet na zachowanie wspomnień o

ojcu. Należy jednak jeszcze raz podkreślić, że sama śmierć członka rodziny nie stanowi wystarczającej podstawy do przyznania zadośćuczynienia, strona powodowa winna wykazać, że w jej przypadku poczucie krzywdy było szczególnie nasilone. Należy bowiem zwrócić uwagę, że przy ocenie rozmiaru krzywdy bierze się pod uwagę również fakt zerwania więzi rodzinnych, przeżycia z tym związane, nasilenie bólu i cierpienia. W wypadku powodów trudno mówić o tego typu przeżyciach, bowiem małoletni M. urodził się już po śmierci ojca, a zatem nie można w jego przypadku mówić o stanach emocjonalnych wyżej wskazanych. Natomiast w przypadku małoletniej Z. należy zwrócić uwagę na to, że jej wiek w chwili śmierci ojca nie pozwalał jeszcze na zrozumienie zaistniałej sytuacji i świadome odczuwanie bólu i cierpienia, jak miałyby to miejsce w wypadku starszych dzieci np. nastolatków. Pamięć ojca jest podtrzymywana przez innych członków rodziny i to niewątpliwie również wzmaga tęsknotę i smutek dzieci z powodu utraty ojca. Podkreślić zatem należy, że dobrem, które w tej konkretnej sprawie zostało naruszone jest prawo dzieci do wzrastania w pełnej rodzinie, utrata tych przeżyć, które wiążą się z obcowaniem z ojcem, jak również możliwości związanych z lepszą sytuacją finansową, którą zmarły gwarantował swojej rodzinie. Jednakże nie można przypisać małoletnim świadomego bólu, cierpienia i innych stanów emocjonalnych związanych z nagłym zerwaniem więzi z osobą najbliższą. Pamiętając, że żadna kwota przyznana tytułem zadośćuczynienia nie jest w stanie przywrócić przeszłości Sąd musiał ocenić czy dochodzone roszczenie pieniężne jest wyłącznie właściwą formą zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zatem należało dokonać analizy wszystkich okoliczności tej sprawy, adekwatności zasądzonej kwoty do rodzaju naruszonego dobra jak i rozmiaru doznanej krzywdy. Zadośćuczynienie służyć ma bowiem udzieleniu poszkodowanemu satysfakcji w sytuacji gdy inne środki nie są wystarczające dla usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych. Mając to na uwadze Sąd uznał, że zadośćuczynienie w kwocie 100 000 byłoby wygórowane.

Zadośćuczynienie ma bowiem kompensować stratę przez zapewnienie poszkodowanemu możliwości zużycia zasądzonej tytułem zadośćuczynienia sumy pieniężnej na ważny cel, jakim jest zerwana więź rodzinna, pomóc skompensować doznaną krzywdę, a nie stanowić odszkodowania za pogorszenie się sytuacji życiowej powodów.

Reasumując, w ocenie Sądu, analizując okoliczności sprawy, należy uznać, że przyznana rekompensata w formie pieniężnej i we wskazanej wyżej wysokości, w sytuacji w jakiej powodowie się znaleźli, jest odpowiednim sposobem rekompensaty doznanej krzywdy. Zasądzone kwoty są adekwatne do rodzaju naruszonego dobra, jakiego powodowie doznali w wyniku nagłej śmierci ich ojca. Żądanie zadośćuczynienia w kwocie po 100.000 zł Sąd uznał za wygórowane, albowiem było nieadekwatne do rodzaju i rozmiaru doznanej przez powodów krzywdy, co do sytuacji społecznej w Polsce i sytuacji materialnej i rodzinnej, w jakiej pozostawali i pozostają powodowie. O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 kc. Odsetki zostały zasądzone w oparciu o art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z treścią którego zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Bezspornym natomiast jest, że pozwany otrzymał pismo powodów wzywające do uiszczenia kwoty po 100 000 zł. tytułem zadośćuczynienia dnia 4.07.2014r.

W punktach 2 i 7 wyroku Sąd oddalił powództwa w pozostałym zakresie, jako pozbawione podstaw w oparciu o przepisy art. 23 k.c., art. 24 § 1 k.c. stosowanych, a contrario.

Biorąc pod uwagę sytuację majątkową Sąd w oparciu o art. 102 k.p.c. oraz art. 113 ust. 4 u.o.k.s.c. odstąpił od obciążenia powodów kosztami sądowymi w postaci nieuiszczonej przez nich części opłaty sądowej od pozwu w związku ze zwolnieniem od kosztów sądowych postanowieniem z dnia 11.08. 2014 roku i 16.10.2014r.

Stosownie do treści art. 100 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 u.o.k.s. Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę po 3000 złotych tytułem nieuiszczonej części opłaty sądowej od pozwu. Opłata sądowa od pozwu wynosiła 5.000 zł, powodowie przegrali sprawę w 40 %, a zatem zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów pozwany winien ponieść koszty w wysokości 60% tj. w kwocie 3000 zł. od pozwu każdego z powodów (5.000 zł x 60%).

W takim samym stosunku Sąd rozdzielił koszty zastępstwa procesowego. Koszty te wyniosły, a po stronie pozwanego 3.617 zł i po stronie powodów po 3617zł. Powodów, zgodnie z podaną zasadą, powinny obciążać koszty w kwocie

po 1447 (3617 x40%), skoro jednak faktycznie ponieśli koszty w kwocie po 3.617 zł, należy im się zwrot kwoty po 2 170 zł, którą Sąd zasądził na rzecz każdego z powodów od pozwanego na podstawie art. 100 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu.